

Korteste veje

Korteste veje i vægtede grafer

Længde af sti = sum af vægte af kanter på sti.

Korteste veje i vægtede grafer

Længde af sti = sum af vægte af kanter på sti.

$\delta(u, v)$ = længden af en korteste sti fra u til v . Sættes til ∞ hvis ingen sti findes.

Korteste veje i vægtede grafer

Længde af sti = sum af vægte af kanter på sti.

$\delta(u, v)$ = længden af en korteste sti fra u til v . Sættes til ∞ hvis ingen sti findes.

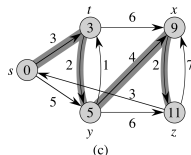
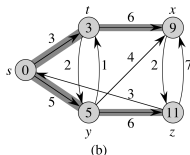
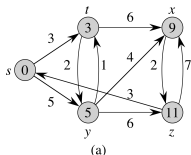
Single-source shortest-path problemet: Givet $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Korteste veje i vægtede grafer

Længde af sti = sum af vægte af kanter på sti.

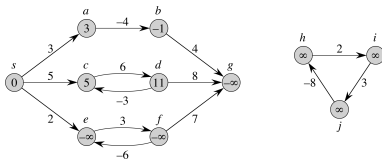
$\delta(u, v)$ = længden af en korteste sti fra u til v . Sættes til ∞ hvis ingen sti findes.

Single-source shortest-path problemet: Givet $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Korteste veje i vægtede grafer

Bemærk: problemet er ikke veldefineret hvis der findes kredse (som kan nås fra s) med negativ sum:

Omvendt: hvis der ikke findes sådanne negative kredse, kan vi nøjes med at så på simple stier (ingen knuder gentages). Der er et endeligt antal sådanne ($< n^n$, f.eks.), så "længde af korteste sti" er veldefineret.

Relaxation

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each $v \in G.V$

$v.d = \infty$

$v.\pi = \text{NIL}$

$s.d = 0$

Relaxation

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each $v \in G.V$

$v.d = \infty$

$v.\pi = \text{NIL}$

$s.d = 0$

RELAX(u, v, w)

if $v.d > u.d + w(u, v)$

$v.d = u.d + w(u, v)$

$v.\pi = u$

Relaxation

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each $v \in G.V$

$v.d = \infty$

$v.\pi = \text{NIL}$

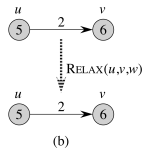
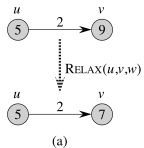
$s.d = 0$

RELAX(u, v, w)

if $v.d > u.d + w(u, v)$

$v.d = u.d + w(u, v)$

$v.\pi = u$

Relaxation

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each $v \in G.V$

$v.d = \infty$

$v.\pi = \text{NIL}$

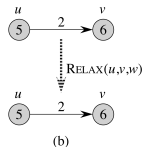
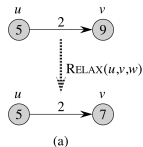
$s.d = 0$

RELAX(u, v, w)

if $v.d > u.d + w(u, v)$

$v.d = u.d + w(u, v)$

$v.\pi = u$

Invariant hvis man efter INIT-SINGLE-SOURCE kun ændrer $v.d$ og $v.\pi$ via RELAX:

Hvis $v.d < \infty$ er der en sti fra s til v af længde $v.d$, og denne sti kan gennemløbes (baglæns) ved at følge π -pointere.

Bellman-Ford [1958]

```
BELLMAN-FORD( $G, w, s$ )  
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )  
  for  $i = 1$  to  $|G.V| - 1$   
    for each edge  $(u, v) \in G.E$   
      RELAX( $u, v, w$ )  
  for each edge  $(u, v) \in G.E$   
    if  $v.d > u.d + w(u, v)$   
      return FALSE  
  return TRUE
```

Bellman-Ford [1958]

```
BELLMAN-FORD( $G, w, s$ )  
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )  
  for  $i = 1$  to  $|G.V| - 1$   
    for each edge  $(u, v) \in G.E$   
      RELAX( $u, v, w$ )  
  for each edge  $(u, v) \in G.E$   
    if  $v.d > u.d + w(u, v)$   
      return FALSE  
  return TRUE
```

Køretid:

Bellman-Ford [1958]

```
BELLMAN-FORD( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
  for  $i = 1$  to  $|G.V| - 1$ 
    for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
  for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
    if  $v.d > u.d + w(u, v)$ 
      return FALSE
  return TRUE
```

Køretid: $O(nm)$

Bellman-Ford [1958]

```
BELLMAN-FORD( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
  for  $i = 1$  to  $|G.V| - 1$ 
    for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
  for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
    if  $v.d > u.d + w(u, v)$ 
      return FALSE
  return TRUE
```

Køretid: $O(nm)$

Sætning: Hvis der findes en negativ kreds, som kan nås fra s , svarer algoritmen FALSE. Ellers svarer den TRUE, og $v.d$ og $v.\pi$ er sat korrekt for alle $v \in V$ når den stopper.

Bellman-Ford [1958]

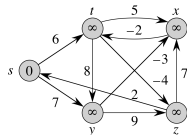
```
BELLMAN-FORD( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
  for  $i = 1$  to  $|G.V| - 1$ 
    for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
  for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
    if  $v.d > u.d + w(u, v)$ 
      return FALSE
  return TRUE
```

Køretid: $O(nm)$

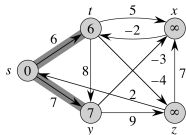
Sætning: Hvis der findes en negativ kreds, som kan nås fra s , svarer algoritmen FALSE. Ellers svarer den TRUE, og $v.d$ og $v.\pi$ er sat korrekt for alle $v \in V$ når den stopper.

Bevis: Invarianten er, at efter k iterationer af første for-løkke passer $v.d$ og $v.\pi$ værdierne for de korteste veje med højst k kanter.

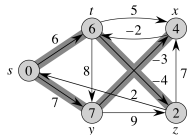
Bellman-Ford, eksempel

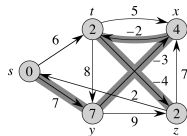
(a)

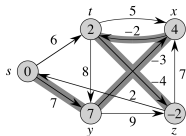
(b)

(c)

(d)

(e)

Dijkstra's algorithm [1959]

Greedy algorithm that incrementally builds set S of nodes with correct $v.d$ and $v.\pi$. Uses a priority queue Q . Requires all edge weights ≥ 0 .

```
DIJKSTRA( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
   $S = \emptyset$ 
   $Q = G.V$  // i.e., insert all vertices into  $Q$ 
  while  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
     $S = S \cup \{u\}$ 
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Dijkstras algoritme [1959]

Grådige algoritme som trinvis opbygger mængde S af knuder med korrekte $v.d$ og $v.\pi$. Bruger en prioritetskø Q . Kræver alle kantvægte ≥ 0 .

```
DIJKSTRA( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
   $S = \emptyset$ 
   $Q = G.V$  // i.e., insert all vertices into  $Q$ 
  while  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
     $S = S \cup \{u\}$ 
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Køretid:

Dijkstras algoritme [1959]

Grådig algoritme som trinvis opbygger mængde S af knuder med korrekte $v.d$ og $v.\pi$. Bruger en prioritetskø Q . Kræver alle kantvægte ≥ 0 .

```
DIJKSTRA( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
   $S = \emptyset$ 
   $Q = G.V$  // i.e., insert all vertices into  $Q$ 
  while  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
     $S = S \cup \{u\}$ 
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Køretid: n INSERT (eller een BUILD-HEAP), n EXTRACT-MIN og m DECREASE-KEY (i RELAX).

Dijkstras algoritme [1959]

Grådig algoritme som trinvis opbygger mængde S af knuder med korrekte $v.d$ og $v.\pi$. Bruger en prioritetskø Q . Kræver alle kantvægte ≥ 0 .

```
DIJKSTRA( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
   $S = \emptyset$ 
   $Q = G.V$  // i.e., insert all vertices into  $Q$ 
  while  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
     $S = S \cup \{u\}$ 
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Køretid: n INSERT (eller een BUILD-HEAP), n EXTRACT-MIN og m DECREASE-KEY (i RELAX). I alt $O(m \log n)$ hvis prioritetskøen implementeres med en heap.

Dijkstras algoritme [1959]

Grådige algoritme som trinvis opbygger mængde S af knuder med korrekte $v.d$ og $v.\pi$. Bruger en prioritetskø Q . Kræver alle kantvægte ≥ 0 .

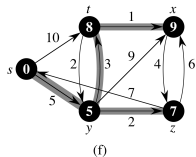
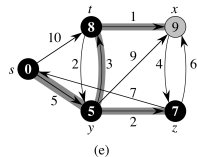
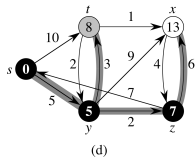
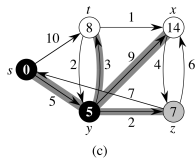
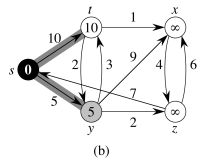
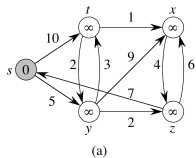
```
DIJKSTRA( $G, w, s$ )
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
   $S = \emptyset$ 
   $Q = G.V$  // i.e., insert all vertices into  $Q$ 
  while  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
     $S = S \cup \{u\}$ 
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Køretid: n INSERT (eller een BUILD-HEAP), n EXTRACT-MIN og m DECREASE-KEY (i RELAX). I alt $O(m \log n)$ hvis prioritetskøen implementeres med en heap.

Sætning: Når algoritmen stopper er $v.d$ og $v.\pi$ sat korrekt for alle $v \in V$ (hvis alle kantvægte er ≥ 0).

Bevis: næste gang.

Dijkstra, eksempel

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

DAG-SHORTEST-PATHS(G, w, s)

topologically sort the vertices

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each vertex u , taken in topologically sorted order

for each vertex $v \in G.Adj[u]$

 RELAX(u, v, w)

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

DAG-SHORTEST-PATHS(G, w, s)

topologically sort the vertices

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each vertex u , taken in topologically sorted order

for each vertex $v \in G.Adj[u]$

 RELAX(u, v, w)

Køretid:

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

DAG-SHORTEST-PATHS(G, w, s)

topologically sort the vertices

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each vertex u , taken in topologically sorted order

for each vertex $v \in G.Adj[u]$

 RELAX(u, v, w)

Køretid: $O(n + m)$.

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

DAG-SHORTEST-PATHS(G, w, s)

topologically sort the vertices

INIT-SINGLE-SOURCE(G, s)

for each vertex u , taken in topologically sorted order

for each vertex $v \in G.Adj[u]$

 RELAX(u, v, w)

Køretid: $O(n + m)$.

Sætning: Når algoritmen stopper er $v.d$ og $v.\pi$ sat korrekt for alle $v \in V$.

Algoritme for DAGs [unknown]

Recall: DAG = Directed Acyclic Graph.

Recall: En topologisk sortering kan findes via DFS i tid $O(n + m)$.

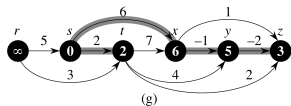
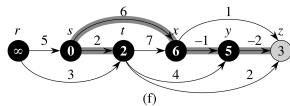
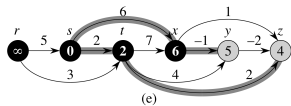
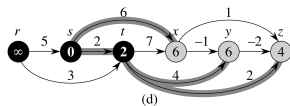
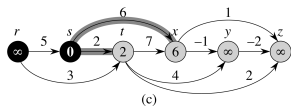
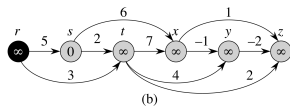
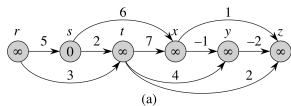
```
DAG-SHORTEST-PATHS( $G, w, s$ )
  topologically sort the vertices
  INIT-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
  for each vertex  $u$ , taken in topologically sorted order
    for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
      RELAX( $u, v, w$ )
```

Køretid: $O(n + m)$.

Sætning: Når algoritmen stopper er $v.d$ og $v.\pi$ sat korrekt for alle $v \in V$.

Bevis: invarianten er at når den ydre for-løkke når til knude u , er $v.d$ og $v.\pi$ sat korrekt for alle tidligere knuder.

Algoritmen for DAG, eksempel

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Een mulighed: køre Dijkstra fra hver source $s \in V$:

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Een mulighed: køre Dijkstra fra hver source $s \in V$: $O(nm \log n)$ tid.

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Een mulighed: køre Dijkstra fra hver source $s \in V$: $O(nm \log n)$ tid.

En anden mulighed: Floyd-Warshalls algoritme. $O(n^3)$ tid.

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Een mulighed: køre Dijkstra fra hver source $s \in V$: $O(nm \log n)$ tid.

En anden mulighed: Floyd-Warshalls algoritme. $O(n^3)$ tid.

Bruger adjacency-matrix repræsentationen.

Output også på matrice-form:

$D = (d_{ij})$, $d_{ij} = \delta(v_i, v_j)$ = længden af en korteste sti fra v_i til v_j . Sættes til ∞ hvis ingen sti findes.

Korteste veje i vægtede grafer

All-pairs shortest-path problemet: For alle $s \in V$, find $\delta(s, v)$ (og en konkret sti) for alle $v \in V$.

Een mulighed: køre Dijkstra fra hver source $s \in V$: $O(nm \log n)$ tid.

En anden mulighed: Floyd-Warshalls algoritme. $O(n^3)$ tid.

Bruger adjacency-matrix repræsentationen.

Output også på matrice-form:

$D = (d_{ij})$, $d_{ij} = \delta(v_i, v_j)$ = længden af en korteste sti fra v_i til v_j . Sættes til ∞ hvis ingen sti findes.

$\Pi = (\pi_{ij})$, π_{ij} = sidste knude før v_j på en korteste sti fra knude v_i til knude v_j . Sættes til NIL hvis ingen sti findes.

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmeringialgoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$$D^{(0)} = W$$

for $k = 1$ **to** n

let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$$

return $D^{(n)}$

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmeringialgoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$$D^{(0)} = W$$

for $k = 1$ **to** n

let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$$

return $D^{(n)}$

Køretid:

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmeringialgoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$D^{(0)} = W$

for $k = 1$ **to** n

 let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$

return $D^{(n)}$

Køretid: $O(n^3)$.

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmeringialgoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$$D^{(0)} = W$$

for $k = 1$ **to** n

 let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$$

return $D^{(n)}$

Køretid: $O(n^3)$. **Plads:** $O(n^2)$ (kun forrige $D^{(k)}$ matrice behøves gemmes).

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmeringialgoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$D^{(0)} = W$

for $k = 1$ **to** n

 let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$

return $D^{(n)}$

Køretid: $O(n^3)$. **Plads:** $O(n^2)$ (kun forrige $D^{(k)}$ matrice behøves gemmes).

Sætning: Når algoritmen stopper er d_{ij} og π_{ij} sat korrekt for alle $v_i, v_j \in V$.

Floyd-Warshalls algoritme [1962]

Dynamisk programmering algoritme (kun konstruktion af D -matricen vises).

FLOYD-WARSHALL(W, n)

$D^{(0)} = W$

for $k = 1$ **to** n

 let $D^{(k)} = (d_{ij}^{(k)})$ be a new $n \times n$ matrix

for $i = 1$ **to** n

for $j = 1$ **to** n

$d_{ij}^{(k)} = \min(d_{ij}^{(k-1)}, d_{ik}^{(k-1)} + d_{kj}^{(k-1)})$

return $D^{(n)}$

Køretid: $O(n^3)$. **Plads:** $O(n^2)$ (kun forrige $D^{(k)}$ matrice behøves gemmes).

Sætning: Når algoritmen stopper er d_{ij} og π_{ij} sat korrekt for alle $v_i, v_j \in V$.

Bevis: Invarianten er, at $D^{(k)}$ indeholder længden af korteste veje mellem v_i og v_j som passerer knuderne v_1, v_2, \dots, v_k (udover endepunkterne v_i og v_j).

Floyd-Warshall, eksempel

$$D^{(0)} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 8 & \infty & -4 \\ \infty & 0 & \infty & 1 & 7 \\ \infty & 4 & 0 & \infty & \infty \\ 2 & \infty & -5 & 0 & \infty \\ \infty & \infty & \infty & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(0)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 1 & 1 & \text{NIL} & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 2 & 2 \\ \text{NIL} & 3 & \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} \\ 4 & \text{NIL} & 4 & \text{NIL} & \text{NIL} \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$

$$D^{(1)} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 8 & \infty & -4 \\ \infty & 0 & \infty & 1 & 7 \\ \infty & 4 & 0 & \infty & \infty \\ 2 & 5 & -5 & 0 & -2 \\ \infty & \infty & \infty & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(1)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 1 & 1 & \text{NIL} & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 2 & 2 \\ \text{NIL} & 3 & \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} \\ 4 & 1 & 4 & \text{NIL} & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$

$$D^{(2)} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 8 & 4 & -4 \\ \infty & 0 & \infty & 1 & 7 \\ \infty & 4 & 0 & 5 & 11 \\ 2 & 5 & -5 & 0 & -2 \\ \infty & \infty & \infty & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(2)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 1 & 1 & 2 & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 2 & 2 \\ \text{NIL} & 3 & \text{NIL} & 2 & 2 \\ 4 & 1 & 4 & \text{NIL} & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$

$$D^{(3)} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 8 & 4 & -4 \\ \infty & 0 & \infty & 1 & 7 \\ \infty & 4 & 0 & 5 & 11 \\ 2 & -1 & -5 & 0 & -2 \\ \infty & \infty & \infty & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(3)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 1 & 1 & 2 & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 2 & 2 \\ \text{NIL} & 3 & \text{NIL} & 2 & 2 \\ 4 & 3 & 4 & \text{NIL} & 1 \\ \text{NIL} & \text{NIL} & \text{NIL} & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$

$$D^{(4)} = \begin{pmatrix} 0 & 3 & -1 & 4 & -4 \\ 3 & 0 & -4 & 1 & -1 \\ 7 & 4 & 0 & 5 & 3 \\ 2 & -1 & -5 & 0 & -2 \\ 8 & 5 & 1 & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(4)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 1 & 4 & 2 & 1 \\ 4 & \text{NIL} & 4 & 2 & 1 \\ 4 & 3 & \text{NIL} & 2 & 1 \\ 4 & 3 & 4 & \text{NIL} & 1 \\ 4 & 3 & 4 & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$

$$D^{(5)} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & -3 & 2 & -4 \\ 3 & 0 & -4 & 1 & -1 \\ 7 & 4 & 0 & 5 & 3 \\ 2 & -1 & -5 & 0 & -2 \\ 8 & 5 & 1 & 6 & 0 \end{pmatrix} \quad \Pi^{(5)} = \begin{pmatrix} \text{NIL} & 3 & 4 & 5 & 1 \\ 4 & \text{NIL} & 4 & 2 & 1 \\ 4 & 3 & \text{NIL} & 2 & 1 \\ 4 & 3 & 4 & \text{NIL} & 1 \\ 4 & 3 & 4 & 5 & \text{NIL} \end{pmatrix}$$